

WSPÓLNY APEL ORGANIZACJI PRACODAWCÓW WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

- SZTAB POMORSKICH PRZEDSIĘBIORCÓW -

Gdańsk, 29 kwietnia 2022 roku

Szanowna Pani Marlena Małąg

Minister Rodziny i Polityki Społecznej

Szanowna Pani Minister,

Działając w imieniu reprezentowanych przez nas organizacji pracodawców z województwa pomorskiego, zwracamy się z apelem o wyjaśnienie przepisów związanych z zatrudnieniem obywateli Ukrainy w Polsce.

I. Nierówność w wynagradzaniu obywateli Ukrainy

Zwracamy uwagę na nierówne traktowanie obywateli Ukrainy pod kątem wynagrodzenia, które ma być wypłacane co do zasady w wysokości nie niższej niż wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę. Powyższe wynika z art. 114 ust. 1 ustawy z 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz.U. z 2021 r. poz. 2354 ze zm.), który stanowi, że zezwolenia na pobyt czasowy i pracę udziela się, gdy celem pobytu cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest wykonywanie pracy oraz spełnione są łącznie warunki określone w tym przepisie. Jednym z warunków (art. 114 ust. 1 pkt 5 ustawy) jest właśnie wysokość miesięcznego wynagrodzenia, która **nie może być niższa niż wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę niezależnie od wymiaru czasu pracy** i rodzaju stosunku prawnego stanowiącego podstawę wykonywania pracy przez cudzoziemca. Zatem bez względu na wymiar etatu obywatel Ukrainy (i inni cudzoziemcy) musi otrzymać co miesiąc kwotę 3010 zł (minimalna stawka godzinowa 19,70 zł) nawet pracując na ½ etatu lub tylko 10h mc. Co ciekawe **podobnego zapisu nie przewidują przepisy ustawy z 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy** w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. poz. 583 ze zm.). Do obywateli Ukrainy, którzy wjechali do Polski po 24 lutego 2022 r. jak się wydaje można stosować inne zasady wynagradzania zgodnie z zawartą umową o pracę lub umową zlecenia.

Mając powyższe na uwadze proszę o wyjaśnienie przepisów, być może wolą ustawodawcy było stosowanie jednej zasady do obywateli Ukrainy przebywających w Polsce przed 24 i po 24 lutego br., choć co innego wynika z literalnej interpretacji przepisów. Pracodawcy obawiają się zarzutu o nierówne traktowanie. Zgodnie z art. 18(3b) § 1 pkt 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1320 z późn. zm.) za naruszenie zasady równego traktowania w zatrudnieniu uważa się różnicowanie przez pracodawcę sytuacji pracownika z jednej lub kilku przyczyn określonych w art. 18(3a) § 1, którego skutkiem jest w szczególności **niekorzystne ukształtowanie wynagrodzenia** za pracę.

II. Trudności w delegowaniu obywateli Ukrainy do innych Państw Członkowskich UE

Drugi problem, który wymaga rozważania w związku z zatrudnieniem obywateli Ukrainy dotyczy konsekwencji wynikających z art. 11 w związku z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. poz. 583 z późn. zm.). Niniejsza ustawa w art. 2 stanowi, że obywatel Ukrainy, który przybył legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia określonego w przepisach wydanych na podstawie ust. 4 i deklaruje zamiar pozostania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jego pobyt na tym terytorium **uznaje się za legalny w okresie 18 miesięcy licząc od dnia 24 lutego 2022 r.** Jednakże w art. 11 ust. 2 komentowanej ustawy wskazuje się, że wyjazd obywatela Ukrainy z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na okres **powyżej 1 miesiąca pozbawia go uprawnień**, o którym mowa w art. 2 ust. 1, a więc pozbawia obywatela Ukrainy legalnego pobytu w okresie 18 miesięcy.

Wskazane wyżej przepisy powodują dla Przedsiębiorców istotne ograniczenie w delegowaniu obywateli Ukrainy w celu czasowego świadczenia usług do innych Państw Członkowskich Unii Europejskiej zgodnie z przepisami dyrektywy 96/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 1996 r. dotyczącej delegowania pracowników w ramach świadczenia usług (Dz. U. UE. L. z 1997 r. Nr 18, str. 1 z późn. zm.). Najczęściej delegowanie pracowników odbywa się na okresy dłuższe niż 1 miesiąc. Stosowanie w praktyce art. 11 w związku z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oznacza, że delegowany do innego Państwa Członkowskiego obywatel Ukrainy, który wjechał do Polski po 24 lutego br. zostanie pozbawiony statusu legalnego pobytu w związku z delegowaniem go do innego Państwa UE na okres dłuższy niż 1 miesiąc.

W kontekście delegowania pracowników do innych Państw Członkowskich Unii Europejskiej pojawił się jeszcze jeden praktyczny problem. Aby obywatel państwa trzeciego mógł otrzymać zaświadczenie A1, które jest niezbędne w związku z delegowaniem, musi spełniać warunek podlegania ubezpieczeniom lub zamieszkiwania w Polsce przez co najmniej miesiąc przed delegowaniem. Zdaniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych brak spełnienia tego warunku powoduje, że do obywateli Ukrainy, którzy właśnie wjechali do Polski, nie stosuje się unijnych przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. W konsekwencji taka osoba nie otrzyma zaświadczenia A1. Decyzje odmowne ZUS wydaje powołując się na art. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1231/2010 z dnia 24 listopada 2010 r., rozszerzające rozporządzenie (WE) nr 883/2004 i rozporządzenie (WE) nr 987/2009 na obywateli państw trzecich, którzy nie są jeszcze objęci tymi rozporządzeniami jedynie ze względu na swoje obywatelstwo (Dz. Urz. UE L 344 z 29.12.2010 r., str. 1). ZUS oczekuje, że każdy obywatel Ukrainy będzie spełniał warunek podlegania ubezpieczeniom lub zamieszkiwania w Polsce przez co najmniej miesiąc przed oddelegowaniem w celu skorzystania z przepisów o delegowaniu. Powyższa praktyka to kolejna bariera w delegowaniu obywateli Ukrainy do innych Państw Członkowskich UE i jak się wydaje jest to praktyka sprzeczna z intencją wynikającą z wyroku Trybunału z dnia 24 stycznia 2019 r. sprawa C-477/17 (wyrok TS z 24.01.2019 r., C-477/17, RAAD VAN BESTUUR VAN DE SOCIALE VERZEKERINGSBANK v. D. BALANDIN I IN., LEX nr 2609653.). W wyroku stwierdza się, że

artykuł 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1231/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. rozszerzającego rozporządzenie (WE) nr 883/2004 i rozporządzenie (WE) nr 987/2009 na obywateli państw trzecich, którzy nie są jeszcze objęci tymi rozporządzeniami jedynie ze względu na swoje obywatelstwo, należy interpretować w ten sposób, że obywatele państw trzecich, tacy jak ci, których dotyczy sprawa w postępowaniu głównym, przebywający i wykonujący tymczasowo pracę w różnych państwach członkowskich na rzecz pracodawcy mającego siedzibę w danym państwie członkowskim, mogą powoływać się na przewidziane w rozporządzeniu (WE) nr 883/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego i rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącym wykonywania rozporządzenia nr 883/2004 zasady koordynacji w celu określenia ustawodawstwa w zakresie zabezpieczenia społecznego, któremu podlegają, ze względu na to, że przebywają oni i pracują legalnie na terytorium państw członkowskich.

My niżej podpisane organizacje pracodawców apelujemy o podjęcie starań na rzecz jak najszybszego wyjaśnienia przedstawionych w niniejszym apelu kwestii dotyczących zatrudniania obywateli Ukrainy w Polsce.

Z wyrazami szacunku,

Organizacje pracodawców z województwa pomorskiego:

- **Pomorska Izba Rzemieślnicza Małych i Średnich Przedsiębiorstw,**
- **Loża Gdańska Business Centre Club,**
- **Forum Pracodawców Północy,**
- **Pracodawcy Pomorza,**
- **Gdański Klub Biznesu,**
- **Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza,**
- **Kaszubski Związek Pracodawców,**
- **Regionalna Izba Przedsiębiorców NORDA,**
- **Starogardzki Klub Biznesu – Związek Pracodawców,**
- **Wojewódzkie Zrzeszenie Handlu i Usług,**
- **Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości Pomorza Środkowego,**
- **Polskie Stowarzyszenie Kobiet Biznesu.**

Do wiadomości:

Panie/ Panowie Posłowie Sejmu RP reprezentujący wyborców z województwa pomorskiego

Panowie Senatorowie RP reprezentujący wyborców z województwa pomorskiego

**Paweł Szefernaker, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji,
Pełnomocnik Rządu ds. uchodźców wojennych z Ukrainy**

Pan Adam Abramowicz, Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców

Pan Dariusz Drelich, Wojewoda Pomorski

Pan Mieczysław Struk, Marszałek Województwa Pomorskiego